

Vamq̄ Erasmus noster literarum omnium decus ac delicia, pro insigni modestia sua, in hoc opere, præter minutias & merendam, nihil exhibiturum se, alicubi præfatus sit, tamen has minutias, tam decenter tractauit, tam feliciter expoliuit, hanc merendam, tam dapiliter instruxit, tanta mūdicie apparauit, tam festiuus, deniq; ac bonis uultibus protulit, ut nemo non, nisi uel ægerrimi, uel emortui prorsus stomachi, ab hac merenda & eruditione & pietate saginatiores discessurus sit, si quis modo abscedere possit, & nō magis, instar Lotophagorum indiuiduus uelit esse conuiuia, cū iā id cōstet Erasmicas escas, doctissimos quosq; addo & optimos quosq; ardentem sectari, aridenti ne allectos nitore, an splendore lauciarum inescatos, incertum. Vtrūq; sane, siue magnifice, siue splendide literariū epulum instruendū sit, perinde ei præsentissimum est ac peculiare. Id quod cum nusq; non, tum hic maxime, ac beatissime. Quod & te ipsum lector optime iam dudum testari non ambigo si modo utcūq; spectaris, quam splendidis dapibus euangelicæ doctrinæ, q̄ delicatis embammatis & prosphagijs doctissimarum suarum annotationum mensam onerabit. Quis enim uetuerit euangelicam philosophiam, panem appellare, a Christo ipso sic dictam? Si uero nitorem quoq; animaduertas, nō testabere modo, sed & obstupesces, cum nihil usq; uel submucidum, uel cibarium appareat. Omnia tāta uenustate ueritant, omnia tanto fulgore radiant, omnia tanta maiestate exurgūt, ut plane recens (sicut olim ab apostolis) germanissime e cœlesti penuario deprompta credas. Ea em̄ in re, nō solū clarissimo cuiq; architrucino & interpreti non cedit, uerum & pluresq; longo interuallo post se relinquit, nedū iam illū triuialibus conferamus. Hæc q̄dem tute ipse lector candide, plenis, ut aiunt, buccis testaberis. Ego uero, cui hac hyeme theologiæ alioqui apud Basilienses uacaturo, felicissima magni Erasmi consuetudo contigit, non possum non testari, infatigabilem hominis strenuitatem, uix credendam in tractando fidem, ut plane sicut raritate eruditionis Phenicem uolucrum, ita & inuictō animi robore phenicem arborem hoc est palmam referat. Admirabile em̄ spectaculū mihi erat, imo spectandū miraculū, dictantē recognoscentēq; quātū tria præla exciperēt, uidere, ac nihilo secius interim, græca, latinaq; exemplaria, earq; uaria & uetustissima cōsulentē, græcos latinoscq; iterptes cōferentē, priscos ac recētiōres, primæ simul ac infimæ classis scriptores præcedentē. Hinc est q̄ nō sensā mō aperuerit, q̄ plariq; interpretū clarissimorū cōtēti sūt (nā apd̄ uulgares uix εὐλας ἀναλοῦ ad panē apponēt) sed nec uerbula minima articuloscq; ipsos & apiculos minutissimos præterierit. Ob eam sedulitatē plurimum Erasmo debe remus, si uel tenuissimā & parcissimā cenulam afferret. Quātum igitur tantas laucias inferentē? Et uel hoc noīe potissimū, q̄ sup̄ om̄ia uultus, minime uultuosi, imo boni, ut poeta ait, imo optimi, ad tā regales, saliaresq; luxus accedūt, Singula equidē hilari fronte, obuijs manibus, promptissima sedulitate pfert. Nihil q̄ ad rem, nitoreq; ptineat, abdit, nihil parcius expēdit, ut auari, nihil cunctātius affert, ut liuidi, nihil lentius adducit, ut segnes, nihil obijcit impetu, ut fastuosi. Solus candor, sola beniuolentia, sola liberalitas, curæ illi est. Hinc est singularis illa, miraq; ingenuitas, qua se ipsum non agnoscit, suarq; semp̄ eleuat. Et cū summa pferat, minutias uocet, cum nihil officij prætermittat, nihil præstare se fateat, cū nihil alienius sit illi quā aliena ostentare se gloria, suarū etiā laudem partem in alios reijcit. Quale & illud exemplū, cū me subsidiaria solā in castigandis formulis operā, accersitum a Frobenio illo chalcographorū omniū diligentissimo, perinde ac non asymbolū, Thesea etiā suū uocare dignatus sit, plane tanto Heroī mea opera alioq; ne tārillū qdē uel opus fuerit, uel pferim. Quāq; nō nihil tādij dispendijq; libenter suscepimus, facileq; decoxim⁹, ne quatenus possemus, tam pio deessemus operi. Nimirū Erasmicū imitati exēplū, qui & ipse hic, cæteris rebus omissis bonā tēporis partē, in hoc collocauit negociū. Qui & ubi ubi noctes diesq; deditissimam nauat operā, ut saculū nostrū, nō tam cultioribus q̄ sacrationibus enitescat literis, quarū ipse antistes, ut est incōparabilis, ita & munificētissimus. Quid nūc igit̄ reliqui, lector, nisi ne in ingratitude inuolū

dinis scopulum impingamus, ne ue hospitalitatis sacratissimum ius prop̄hanemus, sed hunc ueꝝ theologū uero honore, quo apostolus presbyteros coli uult, certatim adorne mus, sed & amore perpetuo hūc πανεράσιον Erasimū prosequamur, & eo potissimū, quē ille maximope & sanctissime, tanq̄ fructum e nobis expectat, nempe, ut salubres illas suas praeceptiones, tam ope q̄ ingenio cōplectamur. Vale.

EMACVLATA IN EVANGELIIS.

Pagina. 2. Versu. 29. Lege, qm̄ erat iustus. Eadē, uer. 35. le. e sp̄sancto. Pa. 3. uer. u. le. ecce magi. Pa. 5. uer. 25. le. ἐκκοπτεται. uer. 31. l. cōgregabit. Pa. 6. uer. 29. le. amen q̄pe dico uo/ bis. Pa. 13. uer. 8. le. μεριμνήσῃ τὰ ἑαυτῆς. Pa. 15. uer. 19. & 25. le. famulus p̄ filius. Pa. 17. uer. 36 lege ἐθαύμασαν. Pa. 18. uer. 26. le. μή γε, ξη. Eadē, 37. le. κρασέδω. Pa. 19. uer. 28. le. ὅτι οὐδέποτε. Eadē, 36. lege. ἐσὼλ αὐχινίδην. Pa. 23. uer. 27. le. βαπτισοῦ. Pa. 30. uer. 4. le. reddidit ac facit. Pa. 39 lege, ἐλαμψεν. Pag. 49. uer. 4. le. emittit. Pa. 53. lege, οὐτε ἐγαμίζοντ. Pa. 57. uer. 24. lege, ἰσως. Pa. 59. uer. 14. le. ἀπαλός. Pa. 61. uer. 15. le. πολῶν. Pa. 62. uer. 33. le. δ' ἡτοιμας. Pa. 64. uer. 28. le. πάλαι. Pa. 71. uer. 30. le. deuoluit. Ea. uer. 31. le. uestimentū eius. Eadē, uer. ulti. le. ue nite uidete. Pa. 75. u. 19. le. illū. Et mane. Pa. 78. u. 31. le. uocat ad se. Pa. 79. u. 4. le. πρὸς ὡκην
Pagina. 85. uer. 12. le. ueniunt. Pagina. 84. uer. 28. lege. κλαίωντας, καὶ ἀλαλάζοντας. Page. 85. uer. 2. le. quod ederēt. Pa. 92. uer. 8. le. οὐκ ἔχετε, οὐπω. Eadē, uer. 28. le. διέλεξε. Pa. 102. uer. 35. lege ἐκ κεφαλῶσ αμ. Pa. 103. uer. u. ultimo. le. semē fratri suo. Page. 104. uer. 9. lege ἐχορ. Page. 105. uer. 31. le. ὄσα. Eadē, uer. 23. lege. gazophilaciū. Pa. 110. uer. 13. lege, προσελθῶν. Pa. 118. uer. 1. lege, ἐσσηκούσθην. Page. 121. uer. 22. le. remissione. Pa. 123. uer. 36. lege. ἐπ' αὐ. Page. 124. uer. 7. lege πληρώμεσθον. Eadē uer. 14. redirent illi remansit. Pa. 125. lege. βραχωνίτιδος. Page. 128. uer. 8. le. ἔρχεται. Pagina. 134. uer. 1. lege διαουκίτησων. Eadē, uer. 15. lege. ἀκούσαι. Eadē, uer. 26. le. ἀφορίζωσ' ἡ. Eadem, uer. 28. le. χαίρετε. Eadem, penultimo le. ἰδοὺ ὁ παροφίταις. Eadem latina uer. 36. lege, Vt uobis. Et penultima, lege, pseudoprophetis. Pa. 135. uer. u. 15. le. ἀγαθο ποιήτε. Pa. 136. uer. 36. lege, διασώσθην. Page. 137. uer. u. lege, στρατιώτας. Eadē uer. 19. le. ὑγιαίνον τα. Eadem. 29. lege, τενηκῶς. Pagina. 139. uer. u. lege, αὐτῆς πάντων ἡρώσων. Eadem latina, uer. 12. lege, a filijs suis omnibus. Page. 142. uer. 4. lege, σωετ πληροῦσθ. Eadē, uer. 35. le. αὐτῶν. Pa. 146. uer. 12. lege, ἀκολοθεῖτω. Pa. 147. uer. lati. 25. le. demoniū & dissipauit. Incre. & c. Pa. 148. uer. penul. le. ἀσκηθήσων. Pa. 150. uer. 18. adde post ἔμπροσθεν σου, hac ὁ στρατιώτης πρὸς τὸν μαθητὰς εἶπε. Similiter in latino post ante te. adde, Et cōuersus ad discipulos dixit. Page. 152. u. 16. l. abūdāt hac. Et ille si pseuerauerit pulsans/ea. u. 25. p. que. l. a quo. Pa. 156. u. 1. le. φοβηθεῖτε. Et iterū uer. 3. idē uerbū deprauatū. Eadē, in latino uer. 34. l. mihi bona. Eadē, 36. reposita. Pa. 157. uer. 38. le. οὐκ. Pa. 158. uer. 15. le. καὶ ὁ κριτής, & uer. seqn. le. βάλλη, & uer. 29. le. αὐτοὺς, δοκῆτε. Pa. 160. uer. 27. le. cōsummor. Pa. 164. uer. 24. le. συγκαλέ, & uer. 28. lege ἑνεγκονταενηέα. Pa. 168. uer. 24. l. pusillis istis. Pa. 170. u. 13. l. ἀπαλλάξον. Pa. 171. uer. 7. l. ἄρα. Pa. 174. uer. u. le. μνά. l. c. 12. pa. 176. le. ἐπερίφαντες. Pa. 176. uer. 3. le. ὅτι ὁ οἶκος, & in lati. uer. u. le. in uno dieꝝ illoꝝ. Pa. 179. uer. 28. le. πάντων ἐπιβάλλουσι. Pa. 187. uer. u. leg. κακούργος. Pa. 190. uer. 1. le. ἀλλάγε. Pa. 193. uer. 13. le. dicit. Pa. 194. uer. 22. le. εὐρήκα μου, & in lati. uer. 6. l. phibui. Pa. 197. uer. 33. l. ἔχην. l. c. 36. l. ἔχην. Pa. 199. uer. 12. mediā samariā, mediā abūdāt. Pa. 200. u. 26. le. ἐπι τούτω. ea. u. 29. l. νοσήματι. Pa. 202. u. u. l. πλὴν ὄραμ. Pa. 209. uer. 18. le. ὑμῖν. Pa. 212. uer. 3. le. ζῶντισσ. Pa. 213. u. 37. le. ἔλεγον οἶον. Pa. 214. uer. u. le. de supnis. Pa. 216. uer. 34. le. ταῦτα εἶπωμ. Ea. u. 22. le. ἀντὶ Abrahā eēt. Pa. 217. u. 14. l. πρὸς. ea. u. pen. l. ipe de se. Pa. 229. u. 32. l. ifchariote. Pa. 231. u. 8. le. ἔρα, πεινεῖτε. ea. u. 8. l. opa, credito. Pa. 232. u. 28. le. φέρε. Pa. 233. le. οἰδ' ἐμ. Pa. 235. u. 29. le. ἔρωτήσατε. Pa. 236. u. 1. le. ἕμῶν. u. 23. le. δῶσθ. u. u. l. p. mūdo rogo. Pa. 244. u. 1. le. ἡ ἡλδερ. u. 21. l. albis sedētes. u. 26. l. uidet. Pa. 245. u. 26. le. βάλλε. Pa. 246. u. 12. l. βάλλετε, & uer. 18. le. διέζώσατε, & uer. 26. le. ὦμ. Pa. 250. uer. 17. le. lingua. Pa. 251. uer. 3. le. μεσσωμύνοι. Eadē, uer. 16. le. καίτοι. & lati. 28. le. p. illū deus in medio. Pa. 252. uer. 5. le. fratres, cū liceat. Pa. 253. u. penul. lege, in tēplū ambulās & salies ac laudans. Pa. 254. u. 14. le. πατέρωμ. Pa. 255. uer. 34. lege, factus sit. Pa. 260. uer. 16. προσεκόλληθη. Page. 260. uer. 37. lege. uerba blasphema aduersus. Pa. 262. uer. 20. le. locutus est autē deus sic, q. Pa. 264. uer. 7. le. οἷα.
Pag. 266

Pa. 266. uer. 32. le. spiritus em̄ immūdi e multis. Pagi. 272. uer. 8. le. ἀνάσκηδι. Pagi. 273. uer. 6. lege, uidet. & 8. lege in tuijs alligatam summiti. Pag. 280. uer. 23. lege, δ' ἰασηφωμ, & sequenti le. χεῖρ τοῖ. Pa. 282. uer. 30. le. σάββατομ, λαλῶνται. Eadē, uer. ulti. lege, ἕλωμ. ea. uer. 31. le. θεός. Pa. 285. uer. 31. le. ex illis. Pa. 292. uer. 6. le. demiserūt. Pa. 293. uer. 20. lege, προσεταγί μύθησ. Pa. 295. uer. 2. le. εἰ μὴ οὐκ ἦν. Pa. 298. uer. 28. lege, κατὰ σέλας. Pa. 302. uer. 10. le. ἀναβαί μερ εἰς ἱερουσαλήμ, ὅτε δὲ ἐγγύετ. Pa. 304. uer. 7. lege, μνάσωνι. codē uer. 20. lege, eos q̄ in gentibus sunt omnes ludaeos. Pa. 304. uer. ultimo lege, οὐκ. Pa. 305. uer. 16. lege, Cilicia, ceterū educatus in hac ciuitate. Eadē, uer. 22. le. sicut & princeps. Pa. 307. uer. 28. le. σωθεῖσθε. Pa. 309. uer. 27. lege, duobus q̄busdā centurionibus. Pagi. 310. uer. 7. lege, ἐπίσ, ἐξ ἑωδῆ. Pa. 311. uer. 10. lege, aquire. Pa. 312. uer. 33. Adierunt. Pag. 314. uer. 35. lege, ἐμαντήρ. Pa. 315. uer. 5. lege, θερησκείας, eadē, uer. ulti. lege, populo. Pagi. 316. uer. 1. lege, ἀποσέλω. Pa. 317. uer. 19. lege, emcni. Pag. 322. uer. 18. le. εἰπῶ. Eadem, uer. 18. lege, auditu audietis.

EMENDATA IN EPISTOLIS

Pagina. 3. uersu. 1. lege, mendacio & uenerati sunt & coluerunt. Eadem, uer. 17. lege, fornicatione, uersuta, auaricia. pagina. 8. uer. 16. 2815 ὀρ abundat. pagina. 9. uersu. 4. lege, autem. pagina. 11. uersu. 6. lege, serui. pagina. 18. uersu. 14. lege, quicumq̄ inuocauerit. pagina. 19. uersu. 24. lege, τὸ νότομ. pagina. 20. uersu. 15. lege, si tu ex. pagina. 24. uersu. 2. lege, 3ῶ. pagina. 26. uersu. 37. lege, ἢ εἰς ἱερουσαλήμ. Eadem, uersu. 6. lege, ita porro annitens. pagina. 28. uer. 12. lege, ἀτίκτε. Eadē, uer. 20. lege, τέθηθε. Similiter in latino uer. 19. lege, Tertius. pagina. 30. uer. 30. lege, γνώμ. pagina. 37. uer. 8. lege, ἡ ἡμῶν ἐν ἡμῖν. pagina. 39. uersu. 9. lege, ut illi. pagina. 46. uer. 11. lege, προλαμβάνει. Eadē, uer. 12. lege, occupat. pa. 48. uer. 22. lege, εἴτε. pagina. 49. uer. 17. lege, μέρεσ, & in latino lege, ex parte enim. Itē uer. 28. lege, τοῦτομ. pa. 51. uer. 30. lege, sanctior. pa. 52. uer. 9. lege, εἰμῆ. pa. 53. uer. 26. lege, nō resurgunt. Cur & baptizant p̄ illis: Quid. pa. 57. uer. 31. lege, quod & post hac erepturus est, & uer. 34. lege, collato p̄ multos gratia. pa. 61. uer. 3. p̄ pudoris le. dedecoris. Itē uer. 5. l. fed manifestatione. pa. 64. uer. 10. le. nō estis. & uer. 11. fed estis. pag. 66. uer. 15. lege, hāc quoq̄ erga. pag. 68. uer. 11. lege, χορηγῆσαι, & sequēti, le. συνησαι. pa. 69. uer. 3. lege, in oēm inobel dientia, & uer. 4. lege, Quae fuit. pag. 70. uer. 8. le. λαμβάνει. pa. 71. uer. 25. le. δ' ἴμ. pag. 72. uer. 21. lege, ἡ δ' ἀνάμῃς μὲ, & uer. 21. le. fortitudo mea. pa. 76. uer. 24. le. ἐδ' ἔξαζομ, & uersu ulti. le. ὁ πῶσι. pa. 82. uer. 8. lege, χαρὰ. pa. 92. uer. 17. lege, ἐκτρεφεῖ. pa. 93. uer. 12. le. δ' ἐλαθε. & 24. lege, ὄμ. pa. 96. uer. 22. lege, eaq̄ res. pa. 105. uer. 6. lege, σιωπῶ ποίησεν σὺ. pag. 107. uer. 37. lege, lefus. pa. 108. uer. 6. lege, πολὺν, & uer. 8. le. ἀπαύζει. uersu. 9. le. dilectus & demas. Salutate. pa. 109. uer. 26. le. recipientes. pa. 110. uer. 22. lege, ἡ τοῦ αὐτῶν. eadem, uer. 27. lege, ἰμῶσ μοι. pa. 113. uer. 11. le. θεοδ' ἀκτε, & 24. lege, οὕτω. pa. 114. uer. 10. le. λοιπῶν. pa. 117. uer. 20. lege, ὄμ, & 23. lege, ἀποκαλυφθῶναι αὐτῶν, & 29. lege, πᾶσι, & 36. lege, ἐν τῇ ἀδίκια. pag. 122. uer. 22. le. πολλῶ. pa. 124. uer. 21. le. ἐπικολούθησεν. Pa. 125. u. 26. le. 2815 οὐ. pagina. 134. uer. 17. lege, πᾶσασι, & uer. 35. lege, ὑποτάξαι αὐτῶ. pa. 135. uer. 32. lege nostra. pa. 138. uer. 8. le. καθιστάτα. pa. 139. uer. 4. lege, boni pariter ac. pag. 145. uer. 35. lege, ἀφαιρέμ. pag. 146. uersu. 5. lege, πῶσ φέρονται. pagina. 148. uersu. 33. lege, ex uno. pag. 151. uersu. 16. lege, ἀντικατέστη. & 30. lege, δ' ἴωκετε. pagina. 152. uersu. 23. lege, ὄμ. pagina. 157. uersu. 23. lege, μοι χεῖρα φονεύσης. pag. 159. uer. 20. lege, ἀγνῆ, & 33. lege, inimicitia, & 38. lege, dat. pagina. 161. uer. 27. lege, fanetmini. Pa. 163. uer. 16. le. uideatis. pa. 171. uer. 7. le. σωτήρ, uer. 9. le. eius diuina uirtus. pa. 193. uer. 11. le. ζωῆς, & uer. 33. le. ἰεζαβήλ. pagina. 194. uer. 19. lege, 3ῆς, & 20. lege, σῆριεμ, & 14. lege, uasa. pagina. 195. uer. 27. lege, οὐτε, & uer. 35. lege, κολλούριον. pa. 198. uer. 9. lege, λέγοντας. pag. 201. uer. 428. lege, χάλαια. pag. 202. uer. 26. lege, οἵ τίνες οὐκ ἔχουσιν, pag. 205. uersu 19. lege, ὑετῶ. pagina. 205. uersu. 21. lege, 727 ἰωβ. pagina. 368. uer. ulti. ἐλέησον p̄ ἐλέησον. pagina. 369. lege 727. pagina. 388. lege 727. pagina. 395. uer. 7. lege, χωριδίε. pagina. 459. uer. 15. lege, ψυχικός. pagina. 466. uer. 26. le. ἐπιταγῶν. pag. 483. lege 727. pag. 340 ultimo, ἔανομίαν p̄ ἔαυμίαν.

CANON TERNIONVM.

aaa bbb A B C D E F G H I k L M N O P Q R S
 T V X Y Z AA BB CC DD a b c d e f g i k m n o p
 q r s t u x y z aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm
 nn oo pp qq rr ss tt uu xx yy zz Aa Bb Cc Dd Ee Ff
 Omnes sunt terniones præter bbb i nn Ff, qui sunt quaterniones & u cui adharet fo-
 liolum signo uacans.

Basilæa in ædibus Ioannis Frobenij Hammelburgensis
 Mense Februariio. Anno. M. D. XVI.

REGNANTE IMP. CAES.
 MAXIMILIANO P.
 F. AVGVSTO.

IN THE COURT OF CHANCERY

James M. ...
vs.
The ...
...
...

ORDER OF THE COURT

AND THAT ...
...
...